

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opraviništvo, na katero naj se blagovoljko pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nemška nesramnost,

kakor se zunaj Avstrije, gori v rajhu našej avstrijske državi nasproti pokazuje, morala bi vendar odločilnim krogom pri nas oči odpreti, da bi videli, kam smo prišli z zdanim vladnim sistemom. Nemci, in posebno katoliški Nemci, uže brezsravno pišejo za to, naj se Avstrija razbije in naj se one dežele, ki so bile nekdanj v tistem nesrečnem nemškem bundu, torej tudi Čehi in Slovenci, priklopijo k Nemčiji! Katoliški „Historisch-politische Blätter“ hočejo to svoje nemško poželenje s tem utemeljiti, da se rogajo sedanjosti odvisnosti avstrijske politike, rekoč: „Ali naj se nam vendar pové, kje se še nahaja ona Avstrija kot enakopravna oblast s samostalno politiko, in kje se ono, kar se še vedno avstrijska politika imenuje dela — ali v Peterburgu, ali v Berlinu, ali Pešti? Da, prec povemo povsod, le na Dunaji ne.“ — Vsacega Avstrija mora boleti, to boročega, ker žalibog, da ima tu nemšk ultramontanec prav. Ali proti temu moramo protestirati, da on našo slabost, katere je samo nemšk centralizem v Avstriji kriv, za povod razbijanja naše države hoče upotrebiti. Mi terjamo in doseči upamo popravljenja ustave in s tem utrjenja Avstrije, pravične tudi svojim Slovanom, pa brez prusijanstva, naj si bode katoliško ali protestantsko.

Namere pak, kakor se tukaj brezsravno povedujejo, kažejo nam, kam meri nazadnje vse nemškutarenje in nemškovanje mejami Slovenci. Izdajstvo svoje domovine in svojega rodú tiči vedoma ali pa nevedoma za vso nemškutarijo. Kdor za to vé, pa nemskuti, ta je malopridnež, kdor ne vé, ta je obžalovanja vreden kratkovidec.

Francosko.

Povedali smo v zadnjih dveh številkah našega lista, da je pri zadnjih velevažnih volitvah na Francoskem zmagala svobodomiselná republikanska stranka tako sijajno, kakor nij bilo pričakovati. Republikanci bodo imeli v novejši zbornici dve tretjini večine, kraljevcev je jako malo in vsi sovražniki svobode so zopet mej soboj razprti, tako da njihova opozicija niti ne more nevarna biti. S temi volitvami je utrjena republika, najnaprednejši državna oblika, v katerej so največje državljanske kreposti cvele v nekdanjej Grškej, v Rimu, Ameriki itd., utrjena, upajmo da za vselej, in to tem bolj, ker je baš na Francoskem republika teško rodila se. Koncem preteklega stoletja je ta hči velike revolucije v prvič glavo vzdignila pred strmečo Evropo in posvetila po vseh kotih sveta, ali Napoleon I. jo zatrl. Zopet leta 1830 je oživela, ali za malo časa; isto tako je republika od l. 1848 zatrla lopov Napoleon III. z državnim udarom od 2. decembra 1851 in dvajset let je Francija služila temu človeku. Pa národov duh je bil pač uklepan, ali ne za stalno uklenen, duh svobode potisnen ali ne zadušen, blaga ideja demokracije odstranjena v veljavi ali ne pozabljena. V največjej nesreči je republika prišla in Franciji rešila čast.

Pač je imela republika precej po svojem novem rojstvu mnogo ljutih sovražnikov. Ko je njen prvi predsednik Thiers padel, zasel je prvo mesto njej sovražnik njen Mac-Mahon in uže so reakcionarci na Francoskem in pri nas veselili se, da jej bode ta konec storil. A nij imel poguma. Zaviral jo je v napredku in razvoji kolikor je mogel, poklical reakcionarne ministre, kakor Buffeta, ki so

pred volitvami in pri volitvah zoper republiko delali in tako skušali pot delati v stare monarhične tire. Nij šlo! Národ je kljubu vsemu temu sam svojo osodo v roke vzel. Mac-Mahon, ki je dosedaj z nevoljo nosil ime predsednika republike, mora sedaj odpustiti ministre reakcionarne barve in republikancu Dufauru izročiti vladno vodstvo.

Našli so se sicer ljudje, ki so svetovali Mac-Mahonu storiti lopovsk korak, silo proti pravici, državni udar proti parlamentarizmu rabiti, dano svojo besedo prelomiti republikance razgnati in Napoleniča Lulu za cesarja postaviti. Ali videti je vendar, da ima ta vojak še nekoliko poštenja več kot Napoleon III. Mogoče je tudi, da se mu ne zdi potrebno za druge kostanj iz ognja jemati, mogoče ali še bolj verjetno je pa, da si Mac-Mahon ne upa kaj jednacega storiti, da je respekt dobil pred voljo národa, in da tudi vojska nij več rabljiva za take nepoštenosti in protipostavne udare.

Vpliv končne ustanovitve republikanske vladavine na Francoskem bode tudi na vse druge francoske národe velikansk, tako ogromen, da se sedaj niti preračunati ne dá. Francoske so gotovo prvi národ sveta. Uže prva njihova republikanska revolucija je svobodi povsod pot delala. Kako bolj bode vplivala blagostno v današnjem veku. Nemci si sicer obetajo mirú od nje, t. j., da jim bode pustila rop zadnje vojne, Elsas in Lotaringijo. A tu se močno motijo. Kadar vstane glavno slovansko vprašanje, katerega največji protivnik je Nemštvo, bode Slovanstvo borilo se ob boku Francije za svobodo in národnost.

Listek.

Moj pohod pri Kopitarju.

(Spisal Davorin Terstenjak.)

Leta 1837 je Kopitar, kakor v svojej „Selbstbiographie“ (glej Slav. Bibliothek von Miklosich, I. B., str. 15), sam poroča, potoval čez Benetke, Bolonjo, v Rim, in se je koncem istega leta ali početkom leta 1838 — prav se več ne spominjam, vrnil čez Livorno, Piso, Florenco in Milano nazaj na Dunaj. V Gradci je prenočil v gostilnici „zur Stadt Triest.“ Ko za njegov prihod izvem, se takoj opravi, da ga obiščem. Imel je namer uže več nego pol leta moj rokopis; „Ueber die Zeit der Einwanderung der Slawen in Innerösterreich“ predložen, da ga cenzurira, a ker ga nij tako dolgo v Gradec poslal, sem sam hotel za — njegovo osodo poprašati.

Na graškem vseučilišču je bil takrat moj profesor iz latinske in grške filologije admont-

ski Benediktinec: Dr. A. v. Muchar. Dasiravno iz slovanske krvi, je ipak hudo zabavljajal čez Slované. Jedine srbske národne pesni so našle pri njem dopadanje, in prosil me je, naj ga srbski učim. Imela sva katic 14 lekcij, a moj Muhar se nij še mogel cirilice naučiti. Dá mi slovo in reče: Srbske národne pesni so sicer tako veličastne, kakor Homerovi spevi, a jaz sem uže prestar, da bi se tega jezika naučil. Pri jednej teh lekcij mi reče, da je njegov ded bil rodóm Graničar, za vlade Marije Terezije kapetan, da se je v pruskem, sedem let trajajočem boji pri bitki poleg vasi Bied odlikoval, in pozneje v žlahni stan bil povzdignjen s predikatom: Edler von Bied und Rangfeld. Ded je pozneje na Tirolskem živel v penziji, in Muharov oče je služil za coljskega uradnika v mesteci Lienz na Tirolskem, kder je Muhar rojen bil.

Muharovo zabavljanje me je razjezilo in napotilo, da sem gori omenjeni članek spisal za „Steiermärkische Zeitschrift.“

G. Kopitarju se ponižno predstavim in odkrijem, zakaj sem prišel. Najina konverzacija, se vé da — v nemškem jeziku, — je bila sledeča:

Kopitar: Vi ste torej tisti reformator slovenske zgodovine, veseli me, da Vas spoznam, imate za svojo starost in svoje študije uže dosta historičnih znanostij, ali so to — „Phantasiebilder“; sicer nijste Vi prvi, uže Vodnik *), ki pa je bil v historičnih vedah „Stümper“, je pel: „od nekdanj stanuje, že tukaj moj rod, če vé kdor za drugja, naj reče od kod;“ ali vrstice pesnika nijso historični viri. Ali morebiti medopersinske Sarmate imate za Slovence, kakor „Freimaurer“ Linhart, in mislite, kakor on, da so Kranjci — Sarmatae limigantes. Pa mislim, da bolje znate

*) Da Vodnik pri Kopitarju nij bil v milosti, pričuje njegova opazka: Vodnik war übrigens ein amicus fopabilis nach Art der Mönche, voll lächerlicher Seiten (glej Selbstbiographie str. 10).

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. februarja.

V **državnem zboru** so zdaj nove male železnice na vrsti. Zavržena je bila od državnega zbora fuzija galiških železnic in subvencija Duxski železnici, akoravno je bilo ministerstvo za to. Torej zopet je ustavoverna večina svojemu lastnemu ministru oponirala. Vsled tega je zopet napetost mej vlado in parlamentom.

Na **Češkem** so tudi v mestih zmagali pri volitvah v deželni zbor Staročehi.

V **ogerskem** glavnem mestu je bil namestu Deaka izvoljen jednoglasno škof Horvath.

Vnanje države.

Iz **Belgrada** ve poročati magjarski „Kelet Nepe“, da Rusija namerava Srbijo odvrniti od vojne na spomlad, ker meni Rusija, da je nujno potrebno, da se za zdaj evropski mir ohrani. — Če je to res, potem se ve da za zdaj vojne ne bode.

Iz **Carigrada** se javlja, da uradni list „Bassiret“ poroča: Porta je Srbiji in Črnej gori poslala ultimatum, naj ti državi domov pokliče svoje podložnike, kateri se udeležujejo vstanka, sicer bodo turške vojne čete marširale v Srbijo in Črno goro. Menimo, da bi celo dobro bilo, ko bi Turki svojo grožnjo kar brž izpolnili, — ali čuvali se bodo.

Egiptovski podkralj je začel bil vojno z Abisinijo. Sedaj mu je pa uže žal, ker njegova vojska sicer prodira v sredino, a nema vspeha, ker je vedno od strani napadana in deloma tepena, pak se Abisinci tako umikati znajo, da jih nij mogoče prijeti.

Amerikanski demokratje imajo 27. junija svoj veliki shod zaradi imenovanja prihodnjega predsednika republike. Namesto Granta, ki je bil uže dvakrat za vrstjo predsednik, v tretjič pa nij navada da bi voljen bil, kandidirajo Blainea.

Dopisi.

Iz Laškega trga 23. febr. [Izv. dop.] Naš trg je gotovo na slovenskem Štajerskem jeden važnejših krajev, kar se tiče industrije in družih ozirav. Urok temu pa, da se malo od nas čuje, je gotovo manjkanje dopisateljskih močij, katere bi se pečale z novostmi, ki se v industrijalnem svetu našega okraja gode. Mislim pa tudi, da marsikateri se boji kaj pisati, ker prav lahko bi prišel v polemiko z drugo mu protivno stranko, kajti vse bi se ne dalo hvaliti, „es ist Manches

faul im Staate“, — in ravsanja ne bi bilo konca ne kraja; — a bogu hvala — nastalo je po nekdanjih hudih bojih vendar mirno in porazumno življenje v našem trgu!

Namen denšnjega dopisa je od mnogo tržanov izražena želja, našemu v pokoj odhajajočemu g. okrajnemu sodniku Lasbaherju k slovesu dostojni „Vale“ izraziti. G. Lasbaher, veliko let okrajni sodnik v Laškem trgu, odpovedal se je poslu, katerega je z vso pohvalo in natančno marljivostjo opravljal. Sicer je uže v boljši polovici svojega življenja, vendar je mož še mladostno trden, na telesu in umu in ta zadnji moment napolnil je marsikoga k vprašanji: Zakaj se je obče priljubljeni in značajni mož odpovedal prostovoljno svoji službi? Govorilo se je o marsičem; — ali le nekaj je resnično — le jedna osoba je, katera je uzrok g. sodnikovej odpovedbi.

Naslednik g. Lasbaherju je nekov gosp. Kastelic, dozdani adjunkt v Celji, kakor sem slišal pošten, pravičen in značajan uradnik.

Vi pa, g. Lasbaher vzemite pristrčno zahvalo za svoj trud soboj, — bodite preverjeni, da najdražja prijateljska čutila vam udanih tržanov in hvaležnih kmetov vas bode spremlila na vašem potu! Odpustite, ako vam je kdo v našem trgu sitnosti in zadrege delal, ali vas kedaj v srcu žalil, — namena gotovo nobeden tržanov nij imel! Dober spomin vam ostane v družbi, v katerej koli ste se le enkrat zabavali!

Mislim, da ne bode napačno, ako občinstvo opozorim na mlado, pred malo meseci ustanovljeno, za naš okraj zelo koristno družbo namreč „posojilno zadrugo“, katera se je kljubu nasprotni agitaciji vendar le krepko utemeljila in zdaj s svojim posebno kmet-skemu stanu dobrodejnim delovanjem z vso pohvalo napreduje! Bilanca, katera se je ravno kar izdelala, bode kazala, kako uspešno je društvo v pretečenih prvih sedem mesecih delovalo! Natančna poročila se bodo razglasila, kakor hitro bode občni zbor posojilne zadruge račun pregledal in odobril. Posebna hvala gre ravnateljstvu, ki je ves trud ustanovitve in daljnega razvijanja prevzelo in s tem temelj za olajšanje in boljšo bodočnost našemu pod denšnjo finančno mizero zdihujočemu kmetu položilo.

Upanje imamo, da bode s tem v domačiji

pridobljenim denarjem našim domačim kmetom in obrtnikom pomagano in da se ti po pravih zdrave ekonomije krepijo in do blagostanja in trdne samostalnosti pridejo! Končno še jedenkrat hvala ravnateljstvu posojilne zadruge za žrtve in brezplačno marljivo delovanje!

Iz Trsta 24. febr. [Izv. dop.] Znani v zbornici državnih polancev na Dunaji naravnost in brez pomisla sprejeti g. Nabergojev predlog zastran užitnine od mesa za tržaško okolico bi jako važen in pa okoli neizmerno koristen bil, ako bi se le dal uže zdaj izvršiti. Ali žalibog temu nij tako! Zakaj ne?

Trst in okolica sta skup jedna sama občina ali srenja, imata skup se vé, tudi jednega samega župana, in pa zastran plačevanja užitnine (kakor sicer še nekih družih davkov) uže od starodavnih časov jedno samo skupno postavlo kot privilegijo, ki nij še dozdaj odpravljena, in je tedaj popolnem veljavna. Ko se je zadnjič v omenjeni zbornici besedovalo zastran užitnine od mesa, ozir se je imeti moral le na druge avstrijske dežele, ne pa ob jednom tudi na Trst in njegovo okolico. Ako bi veljati imel opomnjeni predlog tudi za tukaj, morale bi poprej redno odpraviti sedanje razmere mej Trstom in okolico, in se ve, tudi sedanja postava zadevajoča užitnino, na mesto katere morala bi stopiti v veljavo tista, ki je dana dozdaj le za druge dežele. Jasno je pa, ko beli dan, da bi tačaj spadalo plačevanje užitnine tudi v tržaški okolici pod III. razred, in za to bi ne bilo nobenega posebnega predloga potreba, ker uvrstjenje tega plačevanja pod III. razred bilo bi samo ob sebi razumljivo.

Predlog, o katerem je govorjenje, dal je pa sicer tukajšnjim gospodom veliko misliti, in nad njim se je vse čudilo!

Iz Št. Petra na Notranjskem 23. febr. [Izv. dop.] Pri nas bila je v nedeljo 20. t. m. veselica in tombola s plesom. Gosp. Korošec je priredil svojo novo izdelano veliko dvorano prav okusno za ta večer in tudi postrežba obilim gostom je bila jako povoljna. In je bilo res lepo videti toliko izobraženega ljudstva skupaj zbranega, toliko lepega, inteligentnega ženskega spola, in posebno je dopadalo, ka so kolodvorske družine zastopane bile skoro „in corpore“.

latinski, nego Linhart, ki je mislil, da „limitantes“ je latinska beseda, in ime „Kranjci“ — prevod te besede, — ha — ha — ha!

Jaz mu pohlevno rečem, da imam vse druge dokaze, in čestiti g. kustos se bode prepričali, kadar rokopis preberete, da ne trdim kaj abotnega.

Kopitar: Ne še sem časa imel Vašega rokopa na tanko prebrati, ko domov pridem, bom takoj ga v roke vzel, a rečem Vam, preučite Muharja, on je točno dokazal, kedaj so Sloveni v notranje avstrijske dežele prišli. — Jaz se globoko poklonim, in brez vse dobre volje poslovim. Visokoučeni mož s svojim obnašanjem in z glasom, v katerem je z menoj govoril, nij mi se prikupil.

Črez kaka dva meseca dobim rokopis nazaj z opazko: „Zum Drucke nicht geeignet wegen historischen Unrichtigkeiten und unbegründeten Neuerungen. Die Slovenen sind vor dem siebenten Jahrhundert in Innerösterreich nicht eingewandert, das ist erwiesene historische Thatsache.“ —

Pozneje je drakonski učenjak sam drugače sodil. V svojej Selbstbibliographie l. c. str. 1. piše: „indess sind die neueren wieder im Rechte, wenn sie Kärnthner als Karantaner nehmen, die schon vor Karl dem Grossen, vielleicht seit dem 4.—5. Jahrhundert (nirgends findet sich die Zeit ihrer Einwanderung bemerkt), in dem weit über Kärnthen hinausreichenden Striche von Noricum und Panonien verbreitet waren etc.“

V svojem spisu: Prolegomina historica etc. (libr. cit. pag. 60) še dalje nazaj seže, piše: — sed tempus eorum (Slavorum) immigrationis (cis Danubium) plane incertum; nisi quod Chrovatorum et Serborum novis saeculo VII a septentrione cis Danubium accessionibus, certo certius sunt anteriores, sive longe antea cum Gothis, sive ad minimum non serius, quam anno 568 cum Avaribus delati in has oras, quas jam ad annum 595. Paulus Diaconus Slavorum patriam appellat. — Gothi so uže leta 376. po Kristu po Panonii in No-

riku razsajali in mesti Strido (rojstno mesto sv. Hieronyma) in Petovijo razdajali.

Moj rokopis, ki je vse te okoliščine točno pretresoval, je torej vendar nekaj pomagal.

Kopitar je celó Hrvate in Srbe imel: pro colonia Slavorum noricorum. Na strani 62. istega spisa reče: Imo magna nos spes tenet, fore, ut historia Francica saeculorum V—VII melius elucidata Chrovatos ipsos Serbosque agnoscat pro colonia Slavorum noricorum, per Francos in Norico et Thuringia e septentrione progredientes ad meridiem pane Adriaticum mare Illyricum versus retrusorum. Sed haec alias.

Kaj bodo Mladohrvati, učenci Starčevićeve historične šole, k temu rekli?

Pa pustimo to. Nijsem mislil slovenske zgodovine pisati, nego samo čestitemu občinstvu jedno anekdoto iz svojega življenja priobčiti, katera pojasnuje tedanjo avtokratstvo vsegamogočnih cenzorjev.

Tudi so počastili to veselje gostje iz Zagorja in še celo iz oddaljene Bistrice je došlo več gospodičin in gospodov dasi so ravno isti večer tudi bistrski „kazinarji“ imeli svoj „Tanzkränzchen“, ki pa je moral jako slab biti, ka si nij niti domačinov niti domačih pevk privabiti mogel.

Zabava tu je bila prav živahna, plesalo se je mnogo in radostno in tudi lepih domačih pesnij nam je zapel nekatere tukajšnji „lokalni kvartet“. Hvala za to veselico gre g. Korošcu, kateri je gotovo zadovoljen bil z onim večerom, kar mu naj bode v izpodbujo tudi za drugokrat. Kaj pa „bralno društvo“, ali mora res mrtvo biti? Škoda za lepo dvorano, ki jo imate št. Peterčanje, ako za vzvišene namene porabljen ne bo! Na zdar!

Iz Vipave 22. febr. [Izv. dopis.] Preteklo nedeljo nam je napravila čitalnica naša zopet prijetno veselico. Kljub temu, da je ravno isti dan sosednja nam Ajdovščina tudi imela velik ples in kljub slabemu, deževnemu vremenu, zbralo se je „v Tabru“ nepričakovano veliko gostov. Kaj hočemo reči o predstavi iger? Hočemo-li staro ponavljati? Gospodičina Julijanová, našemu občinstvu najbolj simpatična in priljubljena prikazen, je igrala po navadi: izborna. Blaga gospica! Sprejmite — drugače vam ne moremo svoje hvaležnosti skazati — za vaše res veliko požrtvovanje našo prisrčno zahvalo. Gospodičina Cotičeva in g. Silvester sta tudi vso pohvalo zaslužila. Od diletantov se ne da več pričakovati. Gosp. Dolenec je svojo rolo tudi prav dobro izvršil. Končno nam pa je še prijetna dolžnost se gospici Dolenčevi zahvaliti, da je blagovoljno spremljala petje na glasoviru. — No kako pa je bilo vse živahno, animirano po predstavi. V dvorani se je plesalo, v jednej sobi jedlo in pilo, v drugej pevalo, dokler se nijsmo pozno proti jutru razšli. Čitalnici naši res nij mogoče pri sedanjih okoliščinah nekdanje lepe plesne napravljati, za zdaj bodimo veseli, da nam dá take veselice, a znamenja kažejo, da se bode tudi v tem obziru na boljše obrnilo.

Iz Krškega mesta 22. febr. [Izv. dopis.] V nedeljo je bil ples tukajšnje garde in reči moram, da je v krškem mestjanstvu dosta veseljih žil. To nij bilo nič napetega in vendar vse dostojno. Ure so pretekale, kakor bi jih kdo bil podil. Kamor je človek pogledal, povsod je videl vesele obraze in v vsakej sobi se je popevalo; bilo je res prav lepo domače veselje. Gospodičine združene s pevci našega pevskega društva pele so naše domačinke in godci, kvintet goslarjev iz štajerske Planine spremili so pesni, kakor: „Lepa naša domovina“, „Kje so moje rožice“, ali: „Tiha luna jasno sije“. To so čudni fantje; jedenkrat kako pesen slišijo, pa jo uže znajo. Zraven imajo dober takt in neumorni so. Adresa njihova je: Melhior Leskovšek v Planini (Montpreis), če kdo godce rabi. — Ta ples je nosil strogo mestjanski značaj, zato je bil brez vsega napetega in človek se je smel smijati, peti in nij mu trebalo biti v vsem neumen glase.

Iz Dobrépolj 22. febr. [Izv. dopis.] V „Slovenskem Narodu“ št. 8. in 34. t. l. napada jeden dopisevalec tukajšnje šolske, cerkvene in nekoliko tudi občinske zadeve. V pojasnjenje teh napadov naj služi naslednje ne-utratno opravičenje:

1. On piše, da se vsak boji za tukajšnjo II. učiteljsko službo prositi zavoljo neke

svojati v tukajšnjem šolskem svetu, in da je tega sveta nemarnost kriva, da II. učitelja nij.

— To nij res. Za I. bolj plačanega učitelja je bilo l. 1870 in 1874, ko je bila ta služba razpisana, dovolj prosilcev. Samo z 400 gld. plačana II. služba je bila dozdej brez razpisanja oddajana. Od srede avg. 1875 je izpraznena, bila je razpisana; toda nihče nij za njo prosil. Krivo tega je pomanjkanje učiteljev. 29. sept. 1875 je na prošnjo, da bi II. učitelj tu bil postavljen, prišel odgovor. To nij mogoče, 8 služeb je v Kočevskem okraji praznih, ker učiteljev nij. Ta „svojest“ nij nobenemu kaj krivičnega storila; marveč so dozdej trije II. učitelji pri njej z veseljem in zadovoljnostjo hrano imeli, akoravno jim je prosto bilo, taisto si drugod poiskati.

2. Dopisnik očita, da v novembru 1875 nekoliko dnij „otroci nijso šole imeli, ker šolski in občinski zastopi nijso bili drv za kurjavo preskrbeli“. — Kakor vsako leto, tako je bila tudi v začetku novembra 1875 šolska občina z lece opominjana potrebna drva za šolo pripraviti. Vrh tega so bili vsi trije župani tukajšnje šolske občine od predsednika šolskega sveta pismeno in ustno opomenjeni za drva skrbeti. Šola je bila zares pol drugi dan brez kurjave. Uzrok tega je bila tako nagla huda zima, katera še zdaj toliko hišam nagaja, da nemajo drv; dalje pa tudi premajhna skrb občinskih zastopov.

3. On očita nekaterim udom okrajnega šolskega sveta mrzenje do vsakega napredka, do novih šolskih postav. — Od tega nij nič tukaj znano. Vsak mesec je redno zbor šolskega sveta, h kateremu se njegovi, v raznih vaseh bivajoči udje z lece povabijo; postave se vse izpolnujejo.

4. Dopisniku ne dopade šolska drevesnica; zdaj vé on da se v nje koštruni pasejo, zdaj, da se zmanjšuje in pri njej krivica godi. — Tukaj je treba bolj obširnega pojasnjenja. Tikoma pri šolskej hiši je njiva in nekaj travnega svetá, katero zemljo je do maja 1874 I. učitelj užival, ki je ob jednim tudi za mežnarstvo skrb imel. Po leti 1874 je bila mej učiteljem in občinami huda borba, do novembra 1874 so orglje molčale. Da omenjena njiva in travni svet ne spada učitelju ampak mežnarju, to je bilo še le po leti 1874 od gospodske določeno. — Na tem mežnarijskem (prav reči cerkvenem) travnem svetu je bila leta 1871 — 1873 drevesnica narejena in ob cesti ograjena. K njej je bil tudi bližnji sosed nekaj pedi svojega sveta prepustil za toliko časa, dokler bode ta prostovoljno prepuščen svet res drevesnica. Ali ta prepuščen svet vendar ostane njegova lastnina, ravno tako tudi trava in kar bo na njem izrastlo.

Pri omenjeni priliki je sosed imenovan svet dalje drevesnici odrekel. Ta je pa zdaj na drugej strani po mežnarijskem svetu primerno razširjena in na vseh štirih straneh dobro in lično ograjena.

5. Dopisnik toži, da se v šolskem svetu vse nemško uraduje, akoravno razun učitelja in župnika nobeden ud v šolskem svetu nemško ne razume. — Razen teh dveh oseb razumijo še 3 drugi udje nemško. — Pri zboru se godi vse le slovensko; — vloge do c. kr okrajnega sveta v Kočevje so večidel (zakaj ne vse Ur.) le slovenske, odgovarja se pa tija v tem jeziku, v katerem od tam sem dopisi dobajajo. Je-li to v nemškem ali v malajskem jeziku, to napadniku nij prav nič

mar. (Pač! za naš jezik se pa mora vsak Slovenec potegniti Ur.)

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Iz Dunaja, 25. febr. V državnem zboru je predlog zidanja železnice Celje-Drajberg padel! Za to železnico so govorili dr. Vošnjak, dr. Duhatsch in Foregger. Proti so govorili: Brestel, Süß in Neuwirth, glave ustavoverne stranke.

Domače stvari.

— (V Mariiboru) na skrajnej meji Slovenstva je denes volitev deželnega poslanca. Da bi se naši moške dobro držali! Naši prijatelji naj nam izvolijo nemudoma poročati o izidu. —

— (Volitve v ljubljanski mestni občinski zbor) bodo prvo polovico prihodnjega meseca. Udeležili se jih bomo tudi Slovenci zlasti v tretjem in prvem razredu. Denes 26. febr. je zadnji dan, da vsak kdor je davek plačal gre na rotovž pogledat, ali je mej volilce vpisan, in če nij, da prec reklamira.

— (Glasbene matice) odbor je v svojej zadnji seji sledečim skladateljem razpisana darila podelil in sicer I. in II. darilo za cerkvene napeve g. Daniel Feiglju v Tolminu. III. g. Hugolinu Satnerju v Novem mestu, darilo za zbirko narodnih pesnij g. Franjo Ozbiču v Kamniku in gosp. učitelju Raktelju v Ribnici.

— (Slovensko gledališče.) Jutri se bode predstavljala zgodovinska igra „Pogumne Gorenjke“, v kojoj se bode pel nov od gosp. Stöckl-na zložen duet, ter „Ave“ iz operete „Gorenjski slavček“, zložil g. A. Förster. Opozorujemo občinstvo, da bode začetek **ob 6. uri zvečer.**

— (Sokolova maskerada) pustni vtorek dne 29. t. m. utegne tako velika biti, kakor v najlepših sokolskih časih. Dekoracija v dvorani se pripravlja lepa. Tudi obiskovalci delajo priprave. „Sokol“ bo smel biti ponesen na to svojo veselico. Opozorujemo, da je vstop dovoljen tudi narodnjakom, ki nijso udje nobenega društva. Vabila se uže raznašajo, in vstopnice dobivajo se 27., 28. in 29. februarja od 2—4. po pólu dne v I. nadstropji ljubljanske čitalnice.

— (Vipavska čitalnica) vabi k omejenej predpustnej večernej zabavi s plesom, petjem in šaljivo loterijo (gosti naj pridejo povoljno v kostumi), dne 27. februarja 1876 v prostorih gosp. Luka Trosta v Tabru. Vstopnina za gospoče 30 kr., dame so vstopnine proste. Začetek ob 7. uri.

— (Post tot discrimina rerum!) Pomlad v Ljubljani! Včeraj so naši dijaki našli na ljubljanskem gradu prvo pomladno cvetlico zvonček (*galanthus nivalis*).

— (Mater ustrelil) in potem še sebe obstrelil je predvčeranjem nek fant v radovljiškem okraji na Gorenjskem. Natančnosti nam nijso še znane.

— (Hišo užgati) je hotel krčmarju Majerju v Budišovcih mlinarski pomagač Fr. Strniša. Neka dekla je zločinstvo zapazila in zabranila. Zločinca je sodnija zaprla.

— (V Šoštanji) je sneg neko cigelnico podrl in ubil dekló Marijo Završnik.

— (Nesreča.) V Novi vasi nižje Ptuja je 18. t. m. zvečer množina ledu v Dravi utrgala 3 mline in jih porinola na nasprotno pobrežje, ali tako, da se tam nij moglo do njih.

V soboto so pred póludnem šli s svojimi čolni iz Ptuja pironirji, ki pa tudi niso mogli do mlinov od vseh strani z ledom obdanih. V sledečej noči je voda mline dalje nesla in porinola v strugo, da se je moglo do njih. Pironirji so šli v nedeljo drugič na pomoč; jeden mlin so pustili posestniku razdreti in na suho spraviti; dvema posestnikoma pa so mline zažgali in s streljivom na drobno razkadili. Kajti balo se je, da utegnejo do Borelna priplavati in tamošnji letos od pironirjev dogotovljeni most podreti. Govori se, da je okrajno glavarstvo nekaj dni prvlje župane in mlinarje po žandarjih opomenolo, naj mline dobro varujejo, vse teško mlinsko orodje pa na suho spravijo, česar pa ti trije niso storili. Videči nevarnost so se smelo zanašali na močnost mlinjskih lancev in vožja tako, da niso iz mlinov hoteli spraviti niti zrnja niti moke. Škoda je velika, odškodnina za požgana mlina pa bode le mala, ali morebiti celó nikaka. —

— (Ubit tat.) Iz mariborske okolice se „Gosp.“ piše: Tat J. Merčnik je bil 7. t. m. ubit. Še pred kratkim je imel posestvo pri sv. Barbari. Ko mu je tisto bilo prodano, se je preselil v G. Duplek. Bil je jeden izmej najdrznejših tatov, še le kakih 30—35 let star. V noči mej 16. in 17. februarja obišče s. Peter. Za svojega pomagača je imel nekega še na videz nedolžnega fanta F. T. starega 17 let, kteri je na straži stal. Vlomila sta v farovško klet, pri g. učitelju Št. in v vinačarski hram g. M. v Mariboru. Okolo 4. ure proti jutru se podata s svojim plenom domov. Pa sreča ta pot jima nij bil mil. — Domov gredočima pride nasproti neka deklica, ki je šla iz ženitovanja. Ker sta se jej zdela sumljiva, hiti dekle hitro k našemu obče spoštovanemu predstojniku g. Flucherju. — F. R., ki je bil ravno pri g. predstojniku na delu, hiti nagloma za tatoma. Merčnik se začne brniti in ustrela na njega jedenkrat iz svoje dvocevke. Na srečo ga nij ranil, temuč samo obleko posmodil. Zdaj udari fant, ki je Merčetu pomagal R. po glavi, z nekim teškim železom, ki ga je s soboj imel, da je omedlel. Zdaj prihi g. predstojnik na pomoč, in Merčnik, ki je imel še jedno cev svojega samokresa nabito, se proti temu obrne. Mej tem prihi več ljudij od ženitovanja na pomoč in jeden udari tata po glavi, da je na tem udarcu nesrečnež 17. t. m. umrl. Fant je bil ulovljen. — Mnogo ljudi je prislo gledat glasovitega tata, katerega je g. predstojnik v lepej krš. ljubezni pod streho vzel ter za nj skrbel, dokler nij končal. Nikogar nij bilo, ki bi bil M. omiloval. Nij čuda! Ljudstvo je neizrečeno razsrdjeno nad tolikimi tatvinami. Še le pred kratkim je bil iz ječe izpuščen, katero je uže ve ikokrat obiskati moral.

Razne vesti.

* (Povodenj) je po vsem svetu, kjer je bil velik sneg, čedalje večja. V Pešti je jedna fabrika pogreznila se od vode izpodjedena.

Župani.

22. februarja:

Avropa: Kornicer iz Zidanega mosta. — Walther iz Velike vasi. — Steiner iz Trsta. —
Pri stona: Pfeferer iz Trsta. — Kürschner iz Gradca. — Lengil iz Kaniže. — Grebenec iz Lašč. — Michl iz Gradca. — Javornik iz Karlovca. — Novak iz Dolenjskega. —
Pri Mariboru: Sitman iz Dunaja. — Baron iz Brna. — Goslet iz Hrastnika. — Zajec iz Dunaja. — Gutmansthal iz Trsta. — Hofbauer iz Dunaja. — Kröl iz Gradca. — Stelzel iz Idrije. —
Pri Zamoreci: Fabian iz Dunaja. — Freim iz Češkega.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Štacune so zaprte v nižini. Večina mesta Komorn je pod vodo. Laba in Visla na Nemškem je cele milje daleč jezera naredila.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze pristrčnega sočutja o smrti mojega svaka

Jožefa Zanoškar-ja,

ter za mnogobrojno spremstvo na pokopališče izrekam vsem dotičnim, posebno pak gospodom, ki so mu nagrobno peli, v imenu rodbine odkritosrečno zahvalo.

V Ljubljani, 24. februarja 1876.

(50) Luka Robič.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalesscière du Barry

30 let uže je aij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespavanje, slabost, zlato žluz, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in bledanje pri nosečih otrocih, diabet, trganje, sluhšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolj nego dojučino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričeval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelands, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.
Spričevalo št. 78.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mesecev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vseh prsih in dušnih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čim po mescemem užitku Vaše tečne in okusne Revalesscière poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresenja morem zopet pisati. Zato di tega priporočam vsem bolnim to primerno prav ceró in okusno hrano, kot najboljši pripomček, ter ostanem Vaš udani

Gabriel Teschner.
služatelj javnih višjih trgovskih šol.
Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapelj, 17. aprila 1862.
Gospodi! Vseled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, tresle so se vse čutnice na celém životu, slabo prebavljenje, vedno nespavanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje hvalbo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v stanje, da morem moju društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospodi, zagotovjenja moje pristrčne hvalečnosti in popolnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.
Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tiščanju v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevajenji, nespavanji in hujšanji.

Revalesscière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plehaštih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Risciten v puščah in Revalesscière-Chocolatée v prahu 12. za 1 gl. 50 kr., 24. za 2 gl. 1.00 kr., 48. za 4 gl. 50 kr., v prahu za 120. za 10 gl. Prodaje: Dr. Barry & Comp. na Dunaji, Wallischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijah trgovcih; tudi razpošilja danajaka hiša na vse kraje po poštah; nakaznab ali povzetjih. V Ljubljani: Ed. Schr. J. Svoboda, lekar pri „zlatem orju“, Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androvicu. (332)

Dunajska borza 25. februarja.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	67 gl. 95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72 „ 50
1860 drž. posojilo	111 „ 50
Akcije narodne banke	884 „
Kreditne akcije	176 „ 75
London	114 „ 60
Napol.	9 „ 19 1/2
C. k. cekini	5 „ 39
Srebro.	104 „ 10

Za maskerado „Sokolovo“

se dobodo

maske

po nizkej ceni v ponedeljek in vtorek v Ljubljanskej čitalnici v I. nadstropji po polu dne od 2.—4. ure. (49—2)

Lekarna Piccoli.

Aparati za samo-brizganje, pasovi za počenje, neutrálne in materične brizgle.

Menoti-Pastilje (ki so na dunajske svetovne izložbi 1873 dobile darilo). Te pastilje čudovito delajo proti prehlajenji in krču, kakor proti kašlju, jetiki, ki se še le začneja, proti hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti vsakovrstnem kašlju, tudi kroničnem. Škatljica velja 75 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdlivec pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadiah, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Rajzevi pulver, beli in rudečkast. Izključljivo iz vegetabilčnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr. (132—198)

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Služba občinskega tajnika

pri mestni občini Kranjski se razpisuje z letno plačo 600 gold. Prosilci, ki so slovenskega in nemškega jezika zmožni, naj svoje prošnje, previdene s potrebnimi dokazi sposobnosti in dosedanjega službovanja najdalje do 12. marca t. l. pri mestnemu odboru v Kranji vložijo. (46—2)

Županstvo v Kranji, 22. februarja 1876.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.